

κῶς αὐτῆς ἀποτελέσματα, καὶ ὅταν βλέπω ἀκόμη περιφερομένους ἀπὸ κρύον ἴδρωτα τοὺς ναῦτας οἵουδήποτε σκάφους εἰς τὴν ἐμφάνισιν φυσαλίδων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, διότι ὑποκάτω αὐτῶν ὑποπτεύεται διερχομένη τορπίλῃ, δὲν ἐκπλήσσομαι ὅτι οἱ τοῦρκοι ναῦται ἔρριπτοντο εἰς τὴν θάλασσαν, ὅταν τὸ μπουρλότο προσεκολλᾶτο εἰς τὰ πλευρά τῶν τρικρότων καὶ τῶν ναυαρχίδων των.

Καὶ σκέπτομαι ἀκόμη ὅτι οἱ καῖροι δὲν ἥλλαξαν πολὺ. Τότε εἶχομεν νὰ λογαριασθῶμεν μὲ τοὺς τοῦρκους, καὶ τώρα ὁ αὐτὸς λογαριασμὸς ἐπίκειται πρὸς ἔξοφλησιν, τότε ἡγωνίζεμεθα δλίγοι πρὸς πολλοὺς καὶ τώρα ἡ αὐτὴ ὑπάρχει δυσαναλογία εἰς τὸν ἄγωνα, τότε τὰ δλίγα καὶ μικρὰ ἡμῶν σκάφη παρετάσσοντα κατὰ πολλῶν καὶ πελωρίων, τότε εἶχομεν μπουρλότα καὶ σήμερον ἔχομεν τορπίλας.

Τί φρονεῖτε, κύριοι ὑπουργοί μας; ἐὰν ἐπεδιδόμεθα εἰς τὸ ὅπλον αὐτὸν, τὸ εὔκολωτερον, τὸ μᾶλλον διγοδάπανον, τὸ προχειρότερον, τὸ μὴ ἀξιοῦν ναυτικὴν ἵκανόττητα Νεύτωνος οὗτε Σεῦμούρ, καὶ σχεδὸν κλέφτικον, ἀρματωλικὸν, καθαρῷς Ἑλληνικὸν ὅπλον, ἀπαιτοῦν μᾶλλον ἑτοιμάτητα παρὰ συμβούλια, μᾶλλον ἀποφασιστικότητα παρὰ ὑπολογισμοὺς, ἀνδρείαν ἀτομικὴν μᾶλλον παρὰ ἐπιστήμην, εὐφυίαν παρὰ κοΐσιν, τί φρονεῖτε, θὰ ἡδυνάμεθα ποτε ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὸν τουρκικὸν στόλον, στερούμενον ὅλων τῶν ἄνω πλευρεκτημάτων, ἢ μήπως δὲν φρονεῖτε τίποτε;

Κόκ

ΒΟΥΛΗ

Σάββατον — 27 Νοεμβρίου.

Μία Φωνάρα—εἰς μάτην προσεπάθησα νὰ ἔξοφλήσω μὲ

λεπτοτέραν τινὰ παραμοίωσιν—μία Φωνάρα τῆς Καρυστίας βρυχάται ἀριστερὰς περιέργους ἐνεργηθείσας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συστάσεως ἐνὸς σχολείου.

‘Η Φωνάρα τρομάζει μὲ τὴ φωνὴ της καὶ τὸ θεωρεῖον μας ἀκόμη ἐν τῷ ὅποιῳ τοποθετοῦσι, πρὸς τιμὴν τῆς δημοσιογραφίας, τοὺς ἀντιπροσώπους της, διὰ πᾶν ἄλλο παρὰ διὰ νὰ ἀκούσωται τοὺς θέτουν ἐκεῖ χάριν τῆς τυπικῆς εὐπρεπείας τῆς Βουλῆς, ὡς τὰ παράθυρα ἐκείνα, ἀτινα σχηματίζουσιν ἔξωθεν μόνον χάριν τῆς ἔξωτερηκῆς εὐρυθυμίας, ἀν δὲ εἰσέλθητε ἐντὸς τῆς οἰκίας εἰς μάτην τὰ ἀναζητεῖτε.

‘Αλλὰ μὴ νομίζετε ὅτι καὶ ἡ ὄρασις δύναται ἀκόπως νὰ ἐντυφώσῃ εἰς τὰς φυτεινὰς φαλάκρας τῶν βουλευτῶν· ἀν διὰ νὰ ἀκούωμεν, εἰναι ἀνάγκη νὰ συνδεθῇ τὸ θεωρεῖον μας πρὸς τὴν αἴθουσαν διὰ τηλεφώνου, μὰ τὴν ἀλλήλειχην, τὴν δημίαν ἐκήρυττεν ἀπὸ τοῦ βρήματος ἡ Φωνάρας πρέπει διὰ νὰ βλέπωμεν, νὰ μεταχειρίζωμεθα τηλεσκόπια· ὡπλισμένη τότε ἡ ὄρασις μας καὶ διαυγής, δὲν θὰ ὑπέκυπτεν εἰς τὴν ἐπήρειαν τῆς ὀπταπάτης, δὲν θὰ ἐνόμιζον συγχὰ πυκνὰ ὅτι παρίσταμαι πρὸ τῶν νευροσπάστων τοῦ Φασούλη, θὰ ἀνεκαλύπτομεν ἀμέσως ὅτι τὸ βαθὸι ἐκεῖνο εἶναι ὁ Πετιμεζᾶς, ἡ χωρίστρα ἐκείνη ὁ Πετσάλης, ἐκείνη ἡ κομψὴ βίτσα ὁ νεαρὸς Τριγγέτας, ἐκείνο τὸ γεράκι ὁ Μεσσηνέζης, τὸ ησυχά παρακαλῶ ὁ Ηρόδορος, καὶ ἡ Φωνάρα ὁ Παπαγεωργίου.

Καὶ πρὸς τούτοις δὲν θὰ ἐκάμηνομεν τόσον ἀργὰ λόγον περὶ τῆς ἀνὰ πάσας τὰς συνεδριάσεις ἡδυποθεστάτης ξαπλωταριᾶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφου του, ως ἐπὶ τουρκικοῦ σοφᾶ, τοῦ χρυσοκόμη ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, σταυρούντος τὰς χειρας του ἀκριβῶς ὅπισθεν τῆς κεφαλῆς του, ως νὰ εἴναι ἔτοιμος νὰ τραγουδήσῃ κανένα γιαρέ πρὸς τινὰ ἀπέναντι αὐτοῦ ισταμένην Κιρκασίαν καλλονήν ἀλλὰ συνήθως τοὺς τουρκικοὺς γιαρέδες, τοὺς ὅποιους ὅνταζομεν διακοπάς, ἀπευθύνει οὐχὶ πρὸς Κιρκασίους, ἀλλὰ πρὸς τοὺς Κιρκασίους,—τῆς ἀντι-

13

ΕΠΙΦΥΛΙΣ ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

13

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΟΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἡδε ἀριθ. 380)

— Χθὲς τὴν νύκτα φίλος τις τοῦ κυρίου μου ξένος ἔρριψθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐπινίγη.

— Μόνος του;

— Ναι. Ἡτο τρελλός.

— Λοιπόν;

— Πρόκειται τὴν πρωῖαν ταύτην νὰ ἐρευνήσῃς ὅλους τοὺς αἰγαλούς, μήπως τὸν ἔεβρος που ἡ θάλασσα. Διότι ὁ κύριος μου ἐπιθυμεῖ νὰ τὸν θάψῃ μετὰ πομπῆς.

— Καὶ ἀν δὲν τὸν εὔρω;

— Εἶναι ἀληθές ὅτι εἴσαι πολὺ ἐπιτήδειος δύτης;

— Καθὼς μὲ λέγουν, εἴπεν ὁ Σκιάχτης σεμνυνόμενος.

— ‘Αλλ’ ἔχεις καὶ ἄλλον σύντροφον εἰς τὴν τέχγυνην ταύτην;

— ‘Εγω πολλούς.

— ‘Υπάρχει κανεὶς ἐδῶ τώρα;

— Εἰς τὸ καπηλεῖον;

— Ναι!

— ‘Υπάρχει εἰς.

— Κράξε τον.

— Ο Σκιάχτης ἔκραξε.

— Μορώζη! Μορώζη! ἔλα ἐδῶ.

‘Ανήρ ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα ἡγέρθη ἀπὸ τῆς θέσεως, ἐν ἣ εκάθητο καὶ ἐπλησίασε πρὸς τοὺς δύο συνδιαλεγομένους.

— Τί μὲ θέλετε; εἴπε.

— Σὲ θέλει ὁ Μαύρος ἐδῶ.

— Κάθισε, Μορώζη.

— Ο Μορώζης ἔκάθισε.

— Σήμερον τῆν πρωῖαν, εἴπεν ὁ Μαύρος, θὰ ὑπάγητε καὶ οἱ δύο μὲ τὴν λέμβον σας νὰ ἐρωτήσητε εἰς ὅλους τοὺς αἰγαλούς τοῦ κόλπου τῆς Βενετίας, μήπως εὕρητε που ἐν πτῶμα πνιγμένου. Καὶ ἀν δὲν τὸ εὕρητε, τότε θὰ ἀναζητήσητε εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, μήπως ἔμεινεν εἰς τὸν πάτον.

— Καὶ διατί θὰ τὸ κάρμαψεν αὐτό; εἴπεν ὁ Μορώζης.

— Διὰ νὰ κερδήσητε πενήντα φλωρία, τὰ δύοια θὰ σᾶς δώσῃ ὁ αὐθέντης μου.

‘Ακούσας ὁ Μορώζης τὰ φλωρία, οὐδὲ ἐσκέψθη νὰ ἐρωτήσῃ τίς ἦτο ὁ αὐθέντης οὗτος, καθὼς ὁ Σκιάχτης εἴχε πράξει.

— ‘Αλλ’ ἡ ἐπιτυχία τούτου εἴναι δύσκολος, εἴπεν ὁ Σκιάχτης σείων τὴν κεφαλήν.

— Διατί; εἴπεν ὁ Μορώζης. Δέν βλέπω δυσκολίαν.

— Ποῦ νὰ εὑρισκειν ήμεις πτῶμα ἀνθρώπου εἰς τὸν πάτον;

πολιτεύσεως, και πάντοτε ἐν τοιαύτῃ ἀπαραμειώτῳ στάσει.

Σήμερον μάλιστα, ὅτε ἡ ἐπερωτικὴ φουρτοῦνα ἀπειλεῖ μόνον τὸ σκάφος τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Ἐκπαιδεύσεως, κατορθῶ νὰ διακρίνω ὅτι πᾶσαν τὴν ἀπρόσεκτον προσοχὴν τοῦ, ὃς θὰ ἔλεγε ποιητὴς ἀγαπῶν τὰς τοιαύτας ἀντιθέσεις, καταναλίσκει ὅχι ἡ συζήτησις, ἀλλὰ τὸ ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ ἴδικοῦ μας θεωρεῖν, ὅπου ἐγκαθιδρυθὲν ἐν βαθὺ βαθὺ κόκκινον, ὃς ἡ κόλασις, πτερὸν, καθοδηγεῖ εἰς τὴν ἀνακάλυψιν και ἀλλων ἐκεὶ πέραν κολάσεων δρθαλμῶν...

Δύο παππάδες ἐστοιχημάτισαν εἰς ἕνα χωρὶς τῆς Καρυστίας· ὁ ἕνας ἔλεγε: θὰ συστηθῇ ἐδῶ πέρα σχολείον! ὁ ἄλλος: δὲν θὰ συστηθῇ! Τὸ στοιχημα ἦτο δεκατρία ἑκατὸν δώδεκα. Τὸ σχολεῖον ἰδρύεται, και μετρῶνται τὰ χρήματα εἰς τὸ χέρι τοῦ κερδισμένου.

Αὐτὴ εἶναι ἡ ὑπόθεσις τὴν ὅποιαν παραλαβοῦσα και ἀγνοῶ τιν τρόπῳ,—διότι σᾶς εἴπα στερούμεθα τηλεφώνου,—ἀναπλάσασα και μορφώσασα ἡ ἀρκοῦδα, ἐπέρριψεν ὡς μορφὴν κατὰ τοῦ κ. Λομβάρδου, χορεύουσα και σείουσα τὰς χεῖρας ὡς νὰ ἔπαιξε τρέφει.

Και ἴδου ὁ ἔτερος τῆς Καρυστίας, ὁ κ. Κοντόσταυλος, παρερχόμενος διὰ νὰ ἀποκαλέσῃ γενέτην τὸν ἀξιότιμον προλαΐσαντα,—ἐν τῇ κοινούσιου λευτικῇ πολιτείᾳ συνεβίβασθη, βλέπετε, ἔξαιρετα, τὸ φεύδος πρὸς τὴν τιμὴν,—και ὁ ἄλλος ἀναμένων νὰ διαψεύσῃ τὸν δικψεύσαντα, και οὕτω καθεξῆς, μέχρι τῆς ἑδόμης ἐσπερινῆς ὥρας ὅτε τὸ ἀλληλοφάγωμα τῶν βουλευτῶν ἀρχίζει νὰ διαψεύδεται ἀπὸ τοὺς κνημοὺς τοῦ στομάχου, ὑποδηλοῦντας ὅτι μὲ τέτοια φαγώματα δὲν χρητίζουν.

Ἡ χαριεστέρα δὲ ὅψις τῶν συνεδριάσεων τοῦ Σαββάτου εἶναι αἱ ἀπὸ τοῦ βήματος ἴδιαιτεραι ἀντεγκλήσεις τῶν ἐπαρχιακῶν ἀντιπάλων πρὸς ἀλλήλους, αἵτινες δύνανται νὰ κλη-

πρέπει νὰ γυρίσωμεν βουτοῦντες ὅλην τὴν θάλασσαν τῆς Βενετίας. Ὁ διάδολος εἰξένει ἀν δὲν τὸ ἔφαγε καμμία φάκη.

— Τέλος θὰ βάλωμεν τὰ δυνατά μης, εἶπεν ὁ Μορώζης.

— Και ἀν δὲν τὸ εὔρωμεν, ἡρώτησεν ὁ Σκιάχτης τὸν Μαύρον, δὲν θὰ μᾶς δώσῃ ὁ αὐθέντης σου τὰ πενήντα φλωρία;

— Ἐννοεῖται, ὅχι, εἶπεν ὁ Μαύρος· μόνον τὸν ἀρραβώνα, ὅπου σᾶς δίδω ἔγω ἀπόψε.

Και ἐκβαλὼν ἐκ τῆς ζώνης του βαλάντιον ἐτίναξεν ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ περιγόμενον αὐτοῦ.

— Ἰδοὺ δέκα φλωρία, εἶπε· τὰ πέντε διὰ σέ, Σκιάχτη, και τὰ πέντε διὰ τὸν Μορώζην. Ἰδοὺ και ἐν φλωρίον περιπλέον διὰ νὰ πίνετε. Ἀλλὰ μὴ πίνετε ἀπόψε παραπολύ· διότι θὰ ἔχετε τὸ πρώτη ἔργασίαν.

— Δὲν δύναμαι ποτὲ νὰ βουτίζω εἰς τὴν θάλασσαν χωρὶς νὰ ἔχω πίει πολύ, εἶπεν ὁ Σκιάχτης.

— Οὐδὲ ἔγω, εἶπεν ὁ Μορώζης.

— Ὁπως θέλετε· ἀλλὰ νομίζω ὅτι ἐν φλωρίον σᾶς ἀρκεῖ δι’ ἀπόψε.

— Βέβαια μᾶς ἀρκεῖ, εἶπεν ὁ Σκιάχτης.

‘Ο Μαύρος ἤγερθη.

— Λοιπὸν κάμετε, ὅπως εἰξένετε. Ἀν εὔρετε τὸν πνυγμένον εἶναι καλά. Θὰ κερδίσητε πενήντα φλωρία. Ἀν δὲν τὸν εὔρητε, πάλιν ἵκανοποιημένοι εἰσθε. Σάς ὑπόσχομαι και νέον κέρχομα ἐκ μέρους τοῦ αὐθέντου μου.

θῶσιν οἰκογενειακαῖ. Φαντασθῆτε τὴν ἐντύπωσιν τὴν ὅποιαν θὰ σᾶς ἐπροξενοῦσε ἀνδρόγυνον, τὸ ὅποιον, αἰωνίως και κατ’ ἔξοχὴν γκριγάρικο, ἀντὶ νὰ μανταλώνεται και νὰ τρυπώνῃ μακρὰν πάσης ἀδιακρίτου ἀντιλήψεως κατὰ τὰς περιόδους τῆς γκρίνιας του, συνηθίζει νὰ βγαίνῃ ἐς τὸ μπαλκόν γιὰ νὰ τὰ λένῃ. Ἀπαράλλακτοι ἦνε και αἱ πολιτικαὶ διαμάχαι τῶν ἀξιοτίμων βουλευτῶν Καρυστίας περὶ τῶν δεκατριῶν ἑκατὸν δώδεκα — τὶ τὰ θέλετε, ὁ θύρυσος ἔγινε, διότι εἶναι γρουσούζης ὁ ἀριθμὸς 13 — τῶν ἀξιοτίμων βουλευτῶν Γορτυνίας περὶ τοῦ ὑπηρέτου τοῦ Λαμπρινοπούλου, τῶν ἀξιοτίμων βουλευτῶν Ἰθάκης περὶ τῶν σπητιῶν τῆς νήσου των, και τῶν ἀξιοτίμων βουλευτῶν Ἡλίας περὶ Στερεοπούλου, διότις ἀπὸ τοσούτων συνεδριάσεων πλέον ἔτσι τὰς ἀνοικτὰς ὁ μυστυχής, χωρὶς νὰ εὕρῃ ἀκόμη, καίτοι Στεριγμούλος, στεριγὰ γιὰ ν’ ἀράξη.

Ἐγένει ο πολὺς περὶ δασκάλων λόγος, δλίγος δὲ και περὶ καλογήρων· ἀλλὰ τὶ ἀντιθέσις! οἱ δάσκαλοι παρέστησαν ως μάρτυρες τῆς Παιδείας ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ διώκτου Λομβάρδου· οἱ δὲ καλόγηροι, ως ὄργανα τῆς ἀμαρτίας και τοῦ Σατανᾶ, διὰ νὰ διμιλήσωμεν ἐπὶ τὸ Μακρακιώτερον. Ἐλέχθησαν τῶν δασκάλων ἀπολύτεις και μεταθέσεις και ἀδικίαι και πιέσεις· τῶν δὲ καλογήρων δωροδοκίαι, και ἀντιστάσεις, και ραδιουργίαι και γυναικομάζωματα· παραπέμπω εἰς τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Λομβάρδου ἐπὶ τῆς γνωστῆς ὑποθέσεως τῶν χειρογράφων τῶν Μετεώρων. Ἡ λυγδωμένη ρεδεγκότα τοῦ πτωχοῦ διδασκάλου κρύπτεται ὑπὸ αἰσχύνης, ἐνῷ τὸ ράστον κρύπτει τὴν αἰσχύνην· αὐτὴ εἶναι ἡ διαφορά.

Συνεζητήθη ἀν τὸ δικαίωμα τοῦ παύειν τοὺς δημοδιδασκάλους εἶναι παρὰ τῷ ὑπουργῷ ἀπόλυτον, ή ὑπόκειται εἰς περιορισμούς. Ὁ κ. Δεληγιάννης ὑποστηρίζει ὅτι ἀπὸ τῆς

— Ἀλλὰ τὶ διάδολον συμφέρον εἰμπορεῖ νὰ ἔχῃ ὁ αὐθέντης σου ἀπὸ ἔνα πνιγμένον· εἶπεν ὁ Σκιάχτης.

— Αὐτὸς εἰξένει· εἰς ἐμὲ φαίνεται αὐτὸς μανία, εἴπεν ὁ Μαύρος.

— Δὲν μὲ γελάς ἐμέ, εἶπεν ὁ Σκιάχτης.

— Σὲ βεβαιῶ, δὲν εἰξένερο τίποτε, ἀπήντησεν ὁ Μαύρος.

Και ἔξηλθεν καταλιπὼν τοὺς δύο δύτας. Και δὲ μὲν Σκιάχτης ἔβασαντες τὴν φαντασίαν, σπως μαγτεύση τὸ ἐλατήριον τῆς παραδόξου ταύτης παραγγελίας· ὁ δὲ Μορώζης ἤριθμει και πάλιν ἤριθμει τὰ ἔνδεκα φλωρία.

— Φέρε οἶνον, Κοκκινοῦ! ἔκραξεν ὁ Σκιάχτης.

‘Η Κοκκινοῦ ἔφερεν οἶνον.

— Τί σᾶς θελεν αὐτὸς ὁ Μαύρος; ἡρώτησεν.

— Νὰ μὴ ἐπεμβαίνῃς, γραίκα Κοκκινοῦ, εἰς τὰς ὑποθέσεις μου, εἴπεν ὁ Σκιάχτης. ‘Η δουλειά σου εἶναι νὰ πωλής οἶνον. Φέρε και ἀλλην φιάλην. Ἐλάτε, φίλοι, νὰ σᾶς κεράσωμεν, ἔκραξε πρὸς δημιλόν τινα ἐκ τῶν πελατῶν τοῦ καπηλείου.

Δύο η τρεῖς ἔξ αὐτῶν ἡγέρθησαν ἐκ τῆς θέσεώς των και μετέβησαν πρὸς τοὺς δύο δύτας.

Συνέκρουσαν τὰ ποτήρια.

“Επιον γενναίως ἐκείνην τὴν ἐσπέραν. Τὸ ἐνδέκατον φλωρίον τοῦ Μαύρου, μόλις ἔξηρκεσε.

“Οτε εἴχε παρέλθει τὸ μεσονύκτιον και οἱ δύο δύται εἶχον μεθυσθεὶ ἐντελῶς, εἴπεν ὁ Σκιάχτης πρὸς τὸν Μορώζην.

— Δὲν ἐπιθυμεῖς ἐν θαλάσσιον λούτρον;

ύπουργείας του ἐπείσθη ὅτι δὲν εἶναι ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα. Ἐξοδεύει δὲ μισήν ὥραν εἰς ἐπιχειρήματα δέκα λεπτῶν τὸ πολύ, ἀπαξ μόνον διακοπεῖς ὑπὸ τοῦ ἀπαραιτήτου, Κύριε πρόδρε τὸν λόγο! τοῦ Παλαμήδη, ἀπαραιτήτου πλέον εἰς τοὺς λόγους τοῦ Δεληγιάννη, ὅσφ καὶ ἡ μακρηγορία του. Ο κ. Μίλησης πρώτην φορὰν ἀναβαίνει τὸ βῆμα ἐν τῇ παρούσῃ συνόδῳ διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ μὲ τὴν δεκτάτην φωνήν του τὰ ἔναντια, περὶ τοῦ μὴ περιωρισμένου δικαιωμάτος. Ο κ. Μίλησης ἀνομολογεῖται ως εἰς τῶν εὐφραδεστέρων ῥητόρων μας· ἐν τούτοις ἔξομολογοῦμαι ὅτι πρώτην φορὰν ἀκροασθεῖς αὐτοῦ δὲν ἡδυνήθην εἰσέτι νὰ διακρίνω τὸν μίτον τῆς εὐφραδείας του· καλλίτερα διέκρινα τὴν μύτη του· ἐλπίζω εἰς τὸ μέλλον.

Ο ύπουργὸς τῆς Παιδείας προύμάχησε κι' ἔκεινος φυσικὰ ὑπὲρ τοῦ ἀπολύτου. Ποία γοργότης λόγου! εἶναι ἐν εἰδος Σουρῆ τοῦ βήματος.

Ἄλλ' ἀκούσατε διὰ νὰ γελάσσετε, ποίαν σημασίαν λαμβάνουσι αἱ λέξεις ἐν τῇ ἐπισήμῳ γλώσσῃ τῶν δργάνων· ὁ Λομβάρδος ἀπαντῶν εἰς ἐπερώτησιν περὶ τῶν διδασκάλων, τοὺς ὅποιους, ἐπαυσε μᾶς ἀποκαλύπτει ὅτι ἀνὴρ φράσις πρὸς καταληλοτέραν τοποθέτησαι, ἡ τεθεῖσα εἰς τινὰ ἔγγραφα ἀπολύσεως δημοδιδασκάλων, δὲν ἔξετελέσθη, εἶναι διότι ἔγραφη μόνον ὅσον ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο χωρὶς αἰτίας, πρὸς διάκρισιν τῶν ἄλλων τὰς ὅποιας εἴχε προκαλέσει μία αἰτία!

Κουτρούλης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

*Απόψε παρατηρήσατε τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ φύλλου, πα-

ρασταθήσεται ἐν τῷ Θεάτρῳ Ἀθηνῶν ὁ φοῖβος Μάχηπεθ τοῦ Σαιξοπηροῦ. "Αν δὲν ἀπατώμεθα, πρώτην φορὰν τὸ καταπληκτικὸν αὐτὸν δράμα παριστάνεται ἐπὶ Ἑλληνικῆς σκηνῆς, ἵσως διότι δὲν ὑπῆρχεν Ἑλληνικὴ μετάφρασις. "Αλλον λόγον δὲν θέλομεν νὰ ἀναφέρωμεν, διότι συνήθως οἱ "Ἑλληνες ἡθοποιοὶ πρὸ οὐδενὸς δραματικοῦ χαρακτῆρος πτοοῦνται.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Μάχηπεθ ὑποδύεται ὁ θιασάρχης κ. Δεκατοσάς. Καὶ πάντες θὰ ἔχωμεν τὴν περιέργειαν νὰ κρίνωμεν ἀνὴρ πρὸ τοῦ Μάχηπεθ ἀρμόζωνται τόσον καλῶς αἱ ἴδιότητες τοῦ "Ἑλληνος καλλιτέχνου, ὃσον καὶ πρὸ τὸν Αμπλετ.

Τὸ δράμα εἶναι μεταφρασμένον ὑπὸ τοῦ κ. Βικέλλα, εἰς γλῶσσαν ῥωμαλέαν καλλιτεχνικήν, χωρὶς παρακειμένους καὶ ὑπερσυντελικούς, χωρὶς θερεικούς καὶ δευτέρους μέλλοντας.

Αἱ σκηνογραφίαι πάλιν νεωταται, ἀκτινοβόλοι καὶ ὅπλη διασκευὴ τοῦ δράματος γνωσίως ἐγγένειη.

Οἱ ἡθοποιοὶ σχεδὸν δῆλοι θὰ λάβωσι μέρος, διότι ὁ θιασός τῶρα εἶναι ἐκ τῶν ἴσχυροτέρων Ἑλληνικῶν θιάσων ἀροῦ καὶ δικαιοδότες χαρακτήρων κ. Δαζαρίδης, μετὰ τῆς ἀμιμήτου καὶ χαριτωμένης εἰς τὰ πρεσβυτικὰ πρόσωπα κυρίας του, προσεχώρησεν εἰς τὸν θιάσον καὶ ἐδιὰ τὰς λεπτὰς κωμῳδίας κάλλιστος κ. Ζάνος.

"Ας ἐλπίσωμεν λοιπὸν ὅτι τὸ θέατρον θὰ εἶναι πεπληρωμένον· κυρίως δὲ ἀς ἐλπίσωμεν ὅτι οἱ κύριοι ἴδιοκτῆται τῶν θεωρείων θὰ προσέλθουν οἰκογενειακῶς, καθόσον ἀπὸ τούδε σᾶς προειδοποιοῦμεν ὅτι θὰ ταραχθοῦν αἱ σχέσεις τοῦ Μὴ Χάνεσαι μετὰ τοῦ ωραίου ψύλου.

Λυπούμεθα πολὺ διότι, τὸ περὶ Λουΐ Μπλάν ἀρθρον, ἀνὴρ ἔγκαιρως λαβόντες δὲν κατορθώσαμεν νὰ δημοσιεύσωμεν σήμερον, προστοιχειοθετηθείσης ἡλληνού ūλης. Διὰ τοῦτο θὰ τὸ ἔχωμεν εἰς τὸ φύλλον τῆς Πέμπτης.

- "Οχι, ἀπήντησεν ὁ Μορώζης.
- Ἐγὼ θελα νὰ ἔσουτοῦσα.
- Τοιαύτην ὥραν;
- Μὲ τὸ πυροφάνι, εἶναι ώραίον.
- Άλλα προτιμῶ τὸ κρασολουτρὸν τῆς Κοκκινοῦς.
- Καλὸν εἶναι, ἀλλὰ κοστίζει.
- "Οχι τόσον ἀκριβά, εἶπεν ὁ Μορώζης.
- Διὰ νὰ γείνῃ καθώς πρέπει, δὲν ἀρκοῦν τὰ δέκα φλωρία τοῦ Μαύρου.
- Πῶς δηλαδή;
- Νὰ χύσῃ ἡ Κοκκινοῦ δέκα βρελλας κρασὶ μέσα εἰς ἕνα κάδον, καὶ νὰ βουτήξωμεν καὶ οἱ δύο ἔκει μέσα.
- Πῶ πῶ!
- Τὸ κάμωμεν;
- Λυπούμαι τὰ πέντε φλωρία μου.
- Λοιπόν, τότε θὰ κάμωμεν τὸ ἄλλο, εἶπεν ὁ Σκιάχτης.
- Ποῖον ἄλλου;
- Νὰ ὑπάγωμεν νὰ βουτήξωμεν εἰς τὰ μαθημένα μας.
- Άλλα μὲ τέτοιο μεθύσι!
- Τόσον καλλίτερα! Σήκω, εἶπεν ὁ Σκιάχτης, βιάζων τὸν Μορώζην νὰ ἐγερθῇ.
- Είσαι παράξενος, ἀλλά ἀς εἶναι, εἶπεν ὁ Μορώζης.
- Θὰ ἀνάψωμεν τὸ πυροφάνι νὰ κυττάξωμεν δι' αὐτοῦ τὸν πνιγμένον, εἶπεν ὁ Σκιάχτης. Καὶ ἀνὴρ τὸν εύρωμεν, θὰ συνθηκολογήσωμεν.

- Μὲ ποῖον;
- Μὲ τὸν Μαύρον καὶ μ' ἔκεινον ὅπου τὸν ἔστειλε. Νομίζεις ὅτι θὰ τὸν δώσω διὰ πενήντα φλωρία; εἰπεν ὁ Σκιάχτης ἔξεβαλεν ἐκ τοῦ θυλακίου του τὸ κλειδίον καὶ ἤνοιξε τὴν θύραν. Ἰσχυρὰ δσμὴ πίστης καὶ ἀσφάλτου προσέβαλε τὴν δσφρησί των. Ο Μορώζης ἀνήψε διὰ πυροβόλου κηρίον τι καὶ ἔλαβεν ἐκ τοῦ ένδον τοῦ νεωσοίου δύο κώπας, ἀρκετὸν δαρδίον καὶ μίαν σιδηρὰν ἐσχάραν κυρτὴν ἔχουσαν μακρὰν καὶ καμπύλην λαβήν, ἣν οἱ ἀλιεῖς δνομάζουσι πύροσάρε.
- Εσύραν λέμβον τινὰ προσωριμισμένην εἰς τὴν προκυμαίαν, ἐπέβησαν ἐπ' αὐτῆς, ζήτηκαν τὰς κώπας ἐπὶ τῶν σκαλμῶν καὶ ἀπεμακρύνθησαν τῆς προκυμαίας κωπηλατοῦντες.
- Ο Μορώζης ἦτο πολὺ εύθυμος, ἀν καὶ ἀκον ἐβιάσθη νὰ μετάσχῃ τῆς ἐκδρομῆς ταύτης.
- Ο δὲ Σκιάχτης ἦτο σκυθρωπὸς καὶ ἐμορμούριζεν ἀδιαλείπτως.
- Πενήντα φλωρία! ἔλεγεν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν διορώζης.
- "Ἐν πτῶμα! ἔλεγε μεταξὺ τῶν δδόντων ὁ Σκιάχτης.

Ἐν Μιτιλήνῃ ἀπεβίωσε τόσον νεαρά καὶ τόσον πολυφίλητος ἐξ ἐπιλογίου πυρετοῦ ἢ σύζυγος τοῦ κ. Γρηγορίου Βερναρδάκη καὶ ἀδελφὴ τοῦ τρυφεροῦ παιτοῦ καὶ ἀγαπητοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ δικηγόρου κ. Νίκου Καμπᾶ.

Πόσον εἴμεθα ἀκόμη ἀνκτολίται ! Ὁ, τι γίνεται ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅταν ἀδιαθετήσῃ ὁ Σουλτάνος, ποῦ δὲν μπορεῖ νὰ μάθῃ κανέις τὴν ἀλήθειαν, τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐδῶ μὲ τὴν ἀσθένειαν τοῦ κ. Κουμουνδούρου.

Ἐρωτᾶς τρικουπικόν, ἀν μὲν εἶναι καλὸς κἀγαθὸς σοῦ λέγει :

— Α ! εἶναι πολὺ κακό !

— Αν δὲ τύχῃ δίλγον φίρος, σοῦ ἀπαντᾷ :

— Ξεύρεις, ἡμεῖς δὲν τολμῶμεν καὶ νὰ ἐρωτήσωμεν, μήπως παρεξῆγηθῶμεν. Ἀλλά . . . νομίζω ὅτι δὲν πάει καλά.

Ἐρωτᾶς κουμουνδούρικόν, ἀν μὲν εἶναι ἐκ τῶν σοβαρῶν, σὲ διαβεβαιοῦ διτί

— Εκτὸς κινδύνου εἶναι.

— Αν δὲ δίλγον θερμοκέραλος :

— Μεθαύριο, σοὶ ἀπαντᾷ, ἔλα σ' τὴν Βουλὴ νὰ τὸν ἀκούσῃς.

Καὶ αὐτοὶ οἱ ἱατροὶ εἶναι διηρημένοι εἰς πολιτικοὺς ἱατροὺς καὶ μὴ τοιούτους.

Μὴ νομίσνετε ὅτι οἱ μὴ τοιοῦτοι εἶναι στρατιωτικοί.

Πολιτικοὶ εἶναι οἱ ἱατροὶ τοῦ κόμματος.

Μὴ πολιτικοὶ οἱ μὴ ἀνήκοντες εἰς κόμμα, οἱ καθαροὶ ἐπιστήμονες

Φαντασθῆτε τώρα ἱατρικὸν συμβούλιον ἐξ ἱατρῶν τῶν δύο μερίδων καὶ φαντασθῆτε ἀκόμη τί κωμῳδίαν μποροῦσε νὰ γράψῃ ὁ Μολιέρος, ἀν ὑπῆρχον εἰς τὸν καιρὸν του Κουμουνδούρος καὶ Τρικούπης.

ποῦ νὰ εὕρω ἐν πτῶμα; Δὲν δύνανται τις νὰ κλέψῃ ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖον ἐν;

— Τί μουρμουρίζεις, φίλε μου; ἡρώτησεν ὁ Μορώζης.

— Τίποτε.

Καὶ μετ' ὀλίγον ἐπανέλαβε τὸν ἀκατανόητον μονόλογόν του.

— Πενήντα φλωρία, εἶπε πάλιν ὁ Μορώζης.

— Πενήντα φλωρία, ἐψέλλιζεν ὁ Σκιάχτης. Δὲν εἶναι ἀνόητον νὰ φονεύσῃ τις τὸν σύντροφόν του, διὰ πενήντα φλωρία; Ἀλλὰ πῶς νὰ ζήσῃ τις; Οὔτε ἀπὸ τὸν διάβολον δὲν δύναται νὰ δανεισθῇ πενήντα φλωρία. "Εγώ τριάντα χρόνους δύοις ζῶ, ὡς φώκη, ὑποκάτω εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ποτέ μου δὲν ἀπέκτητα πενήντα φλωρία.

— Τί διμιλεῖς μόνος σου, Σκιάχτη, σύντροφέ μου; εἶπεν ὁ Μορώζης.

— Τίποτε, φίλε μου, ὁ διάδολος νὰ μᾶς πάρῃ, ἀπήντησεν ὁ Σκιάχτης.

Καὶ ἐξηκολούθουν ἐλαύνοντες τὰς κώπας.

— Ἡ γραία Κοκκίνη ἔχει δυνατὸν κρασοβάρελον, εἶπεν δ Κοκκίνης. Καὶ κοῦμα, δὲν ἐπείραμεν μαζύ μας μίαν φιάλην.

Ο Σκιάχτης ἔκιψεν ὑπὸ τὴν πρῷραν τῆς λέμβου καὶ ἐξήγαγεν ξυλίνην βρύκαλιν.

— Πίε, φίλε μου Μορώζη ἀπὸ τὴν πλάσκαν, εἶπε. Μου ἐπερίσσευσε προχθές τοῦτο τὸ κρασί.

Ο Κοκκίνης ἔλαβε τὴν πλάσκαν καὶ ἔπιεν :

Οὐχ ἦττον ἡ ἀνεξάρτητος κοινωνία ἔξεδήλωσε πολὺ ἐνδιαφέροντα προκατόχον του. Ο κ. Δεληγριάννης ἔξετέλεσε τὰ καθήκοντα αὐτὰ ὅχι πλέον τυπικᾶς, ἀλλὰ μετὰ φιλικοῦ πόνου. Οι βασιλεῖς ἐπίσης μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος πληροφοροῦνται πάντοτε περὶ τῆς ὑγείας τοῦ ἀσθενοῦς, δοτις εὐτυχῶς εύρισκεται ἐκτός κινδύνου.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ

Ο ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΤΟΥ Κ. ΠΟΛΙΤΟΥ

Η προσθήκη τοῦ μαθήματος τῆς **Συγκριτικῆς Μυθολογίας**, οὐ τὴν ὑφηγεσίαν ἀνέλαβεν ὁ κ. Πολίτης, δέοντα λογισθῆ ἐκ τῶν θετικῶν προσδοκιῶν τῆς φιλοσοφικῆς κινήσεως τοῦ Πανεπιστημίου. Μυθολογία καὶ ἐπιστήμη! Ἐνώσις δηλαδὴ δύο πόλων τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἀρνητικοῦ καὶ θετικοῦ. Καὶ ὅμως ἐκ τῆς ἐνώσεως αὐτῆς παράγεται ὁ σπινθήρ! Μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν ἄκρων λικνίζεται ὅλη ἡ ἴστορία τῆς ἀνθρωπότητος. Η ἀρχὴ τῆς ἴστορίας αὐτῆς εἶναι : ὅνειρα, παρακρούσεις, χίμαιραι, νευρικαὶ παθήσεις καὶ ποίησις· τὸ δὲ τέλος : ἀνασκαφαὶ, πειράματα, λίθοι, ἐργαλεῖα παλαιοντολογικὰ, γλωσσολογία, ἐπιστήμη. Απὸ τοῦ Ολύμπου εἰς τὸ ἐργοστάσιον τοῦ κ. Χρηστομάνου καὶ ἀπὸ τῆς περσικῆς θεότητος εἰς τὸ τηλεοσκόπιον τοῦ κ. Σμιθ, ἐρευνῶντος τὴν διάβασιν τῆς Αφροδίτης πρὸ τοῦ Ἡλίου. Απὸ τῆς σμίλης τοῦ Φειδίου, πλάττοντος ἐκ χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος θεότητα πρὸς λατρείαν

— Εὔγε, φίλε μου Σκιάχτη· εἶναι καλλίτερον ἀπὸ τῆς Κοκκίνους.

— Καλλίτερον ἀπὸ τῆς Κοκκίνους! ἐπανέλαβε ψιθυρίζων δ Σκιάχτης. Αλλὰ ποῦ στὸν διάβολον νὰ εὕρῃ τις τὸν πνιγμένον; Καὶ περισσεύει ἀπὸ τὴν φώκην καὶ ἀπὸ τὸ σκυλόψαρον διὰ νὰ εὕρῃ καὶ ὁ Σκιάχτης ἔνα πνιγμένον; Αλλὰ νὰ γείνῃ τις πάλιν χειρότερος καὶ ἀπὸ τὸ σκυλόψαρον! νὰ φάγῃ τὸν φίλον του!

— Τί λέγεις πάλιν, καὶ μουρμουρίζεις μόνος σου, Σκιάχτη; εἶπεν ὁ Μορώζης.

— Τίποτε δὲν λέγω, εἶπεν ὁ Σκιάχτης.

Ο Μορώζης ἔπιε δίκια τρεῖς οίνου, καὶ ἤρχισε νὰ τραγωδῇ.

Αφοῦ ἀπεμαχρύνθησαν ἐκ τῆς προκυμαίας καὶ ἐφθασαν εἰς τινὰ ἀγκάλην, δ Σκιάχτης ἔλαβε τὸ δαρδίον καὶ ἤναψε τὸ πυροφάνι. Λέμβος, θάλασσα καὶ ἀκτὴ κατερφωτίσθησαν θαυμητικῶς.

Ο Μορώζης ἔτριβε τὰ ὄψιμα καὶ ἐκύτταζε μετὰ θαυμασμοῦ τὸν σύντροφόν του.

— Ποιὸν φοβερὸν μοὶ φαίνεται τὸ πρόσωπόν σου, Σκιάχτη, τῷ εἶπε· δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ ὄψις σου.

— Ας μὴν ἔπινες πολὺ, Μορώζη. Τώρα μετ' ὀλίγον θὰ σοὶ φανῷ ως Γοργόν της θάλασσας.

— Α, ἄγιε Μάρκε, βοήθα μας, εἶπεν ὁ Μορώζης κάμνων τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ.